

थिमी टाइम्स

Thimi Times Weekly

साप्ताहिक

वर्ष १९ अङ्क १२ ने.सं. ११४६ कछलाख्व पारु कातिक ०५ गते बुधबार, २०८२ 22 Oct., 2025, Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

शंखधर साख्वा र नेपाल सम्बत् नेपालको गौरवशाली सांस्कृतिक प्रतीक

काठमाडौं । हाम्रो देशमा हाल वार्षिक क्यालेण्डरको रूपमा भारतबाट आयात गरिएको मानिने विक्रमादित्यले प्रचलनमा ल्याएको मानिने विक्रम सम्बत् प्रचलनमा रहेको छ । तर भारत स्वयंले भने आफ्नै मुलुकको मौलिक सम्बत्को साटो इस्वी सम्बत्लाई आफ्नो देशको कामकाजको सम्बत्को रूपमा प्रयोग गरिरहेको छ । एवी

सम्बत् र विक्रम सम्बत् दुवै सौर्यको गतिसँग गणना गरिने वार्षिक समय तालिका हो । तर पनि नेपाल, भारत तथा नेपालकै छिमेकी मुलुक चीनमा समेत चन्द्रमाको गति अनुसार समय गणना गरिने लुनार क्यालेण्डरको प्रचलन रहेको छ । जुन यस क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आम जनमानसको दैनिक जीवनयापन तथा सामाजिक, सांस्कृतिक कार्यमा

समेत यही प्रयोग गरिने प्रचलन रहेको छ । तर राज्यस्तरबाट समय गणनाको रूपमा भरपट्टो माध्यमको रूपमा सूर्यको गतिबाट निर्धारण गरिने पात्रोलाई राज्यको काम कारवाहीमा प्रयोग गर्ने गर्दै आइरहेको छ ।

त्यस्तै नेपाल सम्बत् नेपालको आफ्नै मौलिक पात्रो (क्यालेण्डर) प्रणाली हो, जसको शुरुवात शंखधर साख्वाले गरेका

पोटरी स्ववायर: भक्तपुरको नयाँ पर्यटकीय गन्तव्य

भक्तपुर । ऐतिहासिक दरबार स्ववायरपछि भक्तपुरको अर्को पर्यटकीय आकर्षणको केन्द्र बनेको छ, पोटरी स्ववायर । कुमालेहरूको परम्परागत माटो भाँडा बनाउने कलाको जगेतासँगै अहिले यो क्षेत्र

विदेशी तथा स्वदेशी पर्यटकलाई लोभ्याउन सफल भएको छ ।

भक्तपुर नगरपालिका-४ स्थित तालाक्वौं क्षेत्र, जसलाई 'पोटरी स्ववायर' भनेर चिनिन्छ, प्रजापति समुदायको बाक्लो

बसोबास रहेको क्षेत्र हो । पुस्तौंदेखि माटोको भाँडा बनाउँदै आएको यो समुदाय अहिले तिहारको चटारोसँगै पर्यटकको आकर्षणको केन्द्र बनेको छ ।

कुमालेहरूले माटोको पाला, घैटो, धुपौरोजस्ता सामग्री बनाउन तल्लीन भइरहेका बेला पर्यटकहरू त्यही छेउमै बसेर भाँडा बनाउने सीप सिकिरहेका दृश्य आम देखिन्छन् । अधिकांश प्रजापति समुदायले आफ्नो घरअगाडि 'पोटरी ट्रेनिङ सेन्टर' को सूचनापाटी राखेका छन्, जहाँ पर्यटकलाई माटोबाट भाँडा बनाउने अभ्यास गराइन्छ ।

बाँकी पेज ७ मा

बृद्धभत्ताबाट संकलित ५० हजारसहित जगाती प्रहरी वृत्त पुनर्निर्माण सम्पन्न

भक्तपुर । भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिका-१० स्थित जगाती प्रहरी वृत्तको पुनर्निर्माण सम्पन्न गरी औपचारिक रूपमा प्रहरीलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । कार्यालय परिसरमै आयोजित एक विशेष समारोहबीच उक्त नयाँ भवन सोमबार नेपाल प्रहरीका अतिरिक्त महानिरीक्षक (एआईजी) दानबहादुर कार्कीलाई हस्तान्तरण गरिएको हो ।

गत भाद्र २३ र २४

गते भएको आन्दोलनका क्रममा आराजनीका कारण पूर्णरूपमा ध्वस्त भएको प्रहरी वृत्तको संरचना ४० दिनको अवधिमा आर्थिक, भौतिक र नैतिक सहयोगमार्फत पुनर्निर्माण गरिएको समितिले जनाएको छ । पुनर्निर्माणका लागि गठित 'जगाती प्रहरी वृत्त पुनर्निर्माण समिति'का अध्यक्ष कृष्णराम जाकिबज्जारले एआईजी कार्कीलाई नयाँ भवनको

बाँकी पेज ७ मा

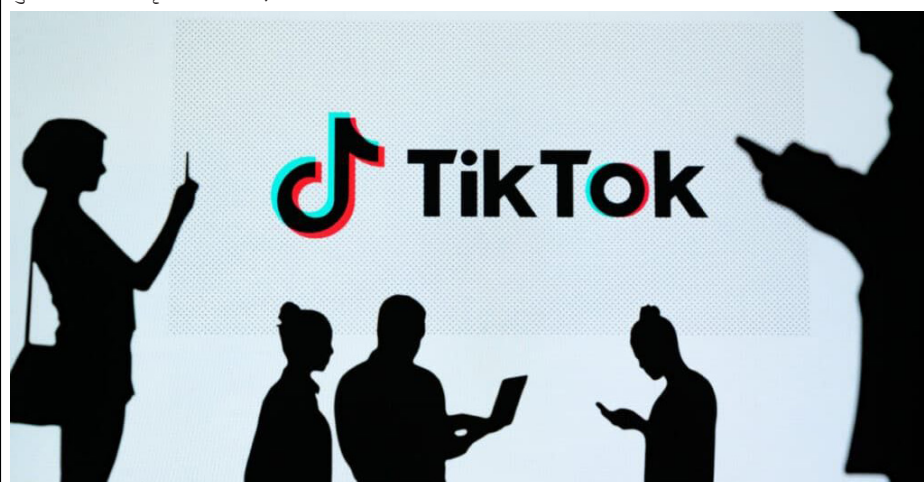
बाँकी पेज ७ मा

टिकटकले जेनजी विद्रोहलाई अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा पुर्यायो

दीपक श्रेष्ठ
काठमाडौं । गत भदौ २३ र २४ गते जेन-जी युवाहरूको नेतृत्वमा भएको

पनि व्यापक रूपमा ध्यानाकर्षण भएको पाइएको छ । मिडिया कुराकानीले ओपन सोर्स इन्टेलिजेन्स (ओसिन्ट) विधिबाट

समयमा पनि टिकटकले सूचना प्रवाह र विश्वसामू आन्दोलनको वास्तविकता प्रस्तुत गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको

विद्रोह सामाजिक सञ्जाल टिकटकको माध्यमबाट मात्र नभई अन्तर्राष्ट्रिय समुदायमा

गरेको विस्तृत अध्ययनले देखाएको छ कि नेपालमा अन्य सामाजिक सञ्जालमा प्रतिबन्ध लागिरहेको

छ । यसले युवाहरूले डिजिटल प्रविधिको माध्यमबाट

बाँकी पेज ७ मा

नेपाल संबत् ११४६ न्हुँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठ पर्वको शुभ उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण ग्राहकवर्ग, विज्ञापनदाता, पाठक, लेखक, शुभचिन्तक तथा देश विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त

जि.प्र.का. भक्तपुर दर्ता नं. ६२/०६३/६४

थिमी टाइम्स परिवार
Thimi Times Weekly साप्ताहिक

नेपाल संबत् ११४६, शुभ दीपावली (स्वन्ती) तथा छठको शुभ उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

ओम प्रकाश श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

भुलांखेल

“सामूहिक बचतबाट नै देशको उत्थान हुन्छ”

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

BHULANKHEL SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE LTD.

मध्यपुर थिमि-५, हात्तिमहौल

फोन नं. ०१-६६३०३८३

आजदेखि नेपाल संवत् १९४६ प्रारम्भ, देशभर विविध कार्यक्रमका साथ उत्सवमय माहोल

काठमाडौं, कार्तिक – देशभर आज विविध सांस्कृतिक तथा धार्मिक कार्यक्रमका साथ नेपाल संवत् १९४६ मनाइँदैछ। यो संवत् नेवार समुदायले नयाँ वर्षका रूपमा विशेष रूपमा मनाउने परम्परा रहेको छ।

नेपाल संवत्को सुरुवात राष्ट्रिय विभूति शंखधर साख्वाले विसं १३७ (ई.सं. ८८०) तिर गरिब जनताको ऋणमोचन गरी गरेका थिए। यही कार्यले नेपालमा मौलिक संवत् प्रणालीको आधार तयार गरेको इतिहासकारहरूको भनाइ छ।

लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयका पूर्वउपकुलपति डा. त्रिरत्न मानन्धरका अनुसार नेपाल संवत् लिच्छविकालीन राजा राघवदेवको शासनकालदेखि चलनमा आएको हो। “नेपाल संवत् पृथ्वीनारायण शाहको

शासनकालसम्म राष्ट्रिय संवत्का रूपमा चल्दै आएको थियो। लिच्छविकालअघि शक संवत् प्रयोगमा थियो। नेपाल देशकै नाममा आधारित भएकाले यो हाम्रो मौलिक संवत् हो,” मानन्धरले बताए।

विसं २००७ मा प्रजातन्त्र स्थापना भएपछि नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय मान्यता दिलाउन निरन्तर अभियान चलाइएको थियो। काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, बनेपा, धुलिखेल, वाह्रविसे, दोलखा भीमेश्वरलगायत क्षेत्रमा नेवार समुदायले आजको दिनलाई नयाँ वर्षको रूपमा विशेष सांस्कृतिक कार्यक्रम, माङःखाः भोज तथा जुलुसका साथ मनाउने परम्परा छ।

गरिब जनताको ऋणमोचन गरी सामाजिक न्यायको उत्कृष्ट उदाहरण प्रस्तुत गर्ने कार्यको

सम्मानस्वरूप तत्कालीन प्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद भट्टराईले

वि.सं. २०५६ को नयाँ वर्षका दिन शंखधर साख्वालाई राष्ट्रिय विभूतिको सम्मान दिएका थिए। त्यसैगरी, वि.सं. २०६५ मा तत्कालीन प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय मान्यता दिने घोषणा गरेका थिए।

नेपाल संवत् प्रारम्भ हुने कार्तिक कृष्ण औंसीका दिन पुराना बहीखाता बन्द गरी कार्तिक शुक्ल प्रतिपदाका दिन नयाँ बहीखाता सुरु गर्ने परम्परा अझै पनि काठमाडौं उपत्यकामा जीवित छ।

नेपालको मौलिक पहिचान, सामाजिक एकता र सांस्कृतिक गौरवको प्रतीकका रूपमा नेपाल संवत्को यो नयाँ वर्ष देशभर उल्लासपूर्वक मनाइँदैछ।

राजदूत फिर्ता विवाद : नियुक्तिमा राजनीति, फिर्तीमा प्रश्न

काठमाडौं । सरकारले हालै फिर्ता बोलाएका ११ जना राजदूतको विषयमा व्यापक बहस चलि रहेको छ। परराष्ट्र मन्त्रालयको यो निर्णय केवल नियमित प्रक्रियाको भाग हो कि कुनै गम्भीर नीतिगत संकेत ? यो कदमले मुलुकको कूटनीतिक सेवालाई भन्नु विवादमा पारिदिएको छ।

भन्दा १५ महिनाअघि खटाइएका दर्जनभन्दा बढी राजदूतमध्ये अधिकांश नियुक्तिमा राजनीतिक भागवण्डा, नातावाद र कार्यकर्तावादको हावी भएको देखिएको थियो। कतिपय राजदूत कूटनीतिक योग्यताको आधारमा नभई, पार्टी आस्था र व्यक्तिगत सम्बन्धका भरमा नियुक्त भएका थिए। कसैले स्वास्थ्य उपचारको सहजता, कोही व्यवसाय प्रवर्द्धनको नाममा विदेश पठाइएका थिए भने, कोही काव्य उत्सव र हाइकु वाचनमै रमाउने खालका थिए।

कसले कहिले कहाँ ?

अघिल्लो सरकारले बेलायतमा आफ्ना मान्छे पठायो भने यो सरकार अमेरिकामा केन्द्रित देखिएको छ। कहिले भारत, कहिले कतार, त कहिले ओमान र स्पेन— नियुक्तिहरू व्यक्तिगत पहुँच र प्राथमिकताका आधारमा भइरहेका उदाहरण प्रशस्तै छन्। केही समयअघि कांग्रेस नेताका भतिजलाई हङकङ पठाइएको थियो भने अहिले एमाले निकटका व्यक्तिलाई भारत पठाइएको प्रसंग चर्चामा छ।

अर्बको व्ययभार, उपलब्धि शून्य परराष्ट्र मन्त्रालयमा दरबन्दी विस्तार र मनपरी नियुक्तिले हालको आर्थिक भार दुई अर्ब रुपैयाँभन्दा माथि पुगेको छ। पछिल्लो समय मलेसिया, दक्षिण अफ्रिका, ब्राजिल, डेनमार्क, स्पेन जस्ता ठाउँमा दूतावास थपिएका छन्, तर उपलब्धि के रहे भन्ने स्पष्ट छैन।

स्थानीय कर्मचारी राख्दा खर्च घट्ने र कार्यसम्पादन प्रभावकारी

हुने तथ्यप्रति सरकार गम्भीर देखिएको छैन। तीन जना स्थानीय जनशक्ति राख्दा एक जना कूटनीतिक कर्मचारीभन्दा सस्तो पर्ने विश्लेषणहरू आइरहेका छन्।

किन दुर्गाबहादुर मात्रै?

यो पटक सहसचिवस्तरका करियर कूटनीतिज्ञ दुर्गाबहादुर सुवेदीसमेत फिर्ता बोलाइएपछि प्रश्न थपिएका छन्। सुवेदी एक वर्षअघि उमेरहदले सेवा निवृत्त भइसकेका थिए। तर, निजकै शैलीमा अन्य सेवानिवृत्त कर्मचारीहरू— ओमान, कुवेत, बेल्जियम, क्यानडा, म्यानमार र पोर्चुगलमा कार्यरत— भने अझै कायम छन्। यसबाट सुवेदीको फिर्ती निर्णयले एकरूपता नदेखाएको भन्दै आलोचना भइरहेको छ।

राजनीति हावी, कूटनीति ओझेलमा राजदूत सिफारिस र फिर्ता प्रक्रियामा सधैंभै राजनीतिक प्रभाव हावी देखिन्छ। राजदूत सिफारिसका लागि नेता-कार्यकर्ताको लामबद्धता, आसेपासे नियुक्ति र मन्त्रालयभित्र ‘भाइ-भतिजावाद’ अझै अन्त्य हुन सकेको छैन।

परराष्ट्र मन्त्रालयमा हालै ११ जना सहसचिव थपिएको निर्णयसमेत आलोचनाको केन्द्रमा छ। ५-६ जना आवश्यक रहेको दरबन्दीमा ११ थप्ने र त्यसमा पनि ३ जनाभन्दा बढी पदमा विज्ञापन खोल्ने निर्णयप्रति पूर्वमन्त्री, सचिव र प्रशासन संयन्त्रले चुप्पी साध्नु स्वार्थको संकेत भएको विश्लेषण गरिन्छ।

कूटनीतिक भ्रष्टाचार वासिंस्टन डीसीमा राजदूत निवास खरिदमा देखिएको भ्रष्टाचार, मलेसियामा हराएका राहदानी, न्यूयोर्कस्थित स्थायी नियोगको कमजोर कार्यसम्पादन, सान फ्रान्सिस्को र डल्लासमा खोलिएका नयाँ महावाणिज्य दूतावासको खर्च— यी सबैले कूटनीतिक व्यवस्थापनको

कमजोरी उजागर गरेका छन्।

विदेश यात्रामा जाने मन्त्रीहरूको ‘होलिडे ट्रिप’ शैली, राजदूत पदको प्रयोग व्यक्तिगत लाभका लागि गर्ने प्रवृत्ति, र दरबन्दीको दुरुपयोग— यी समस्यामा अहिलेसम्म कसैले गम्भीर ध्यान दिएको देखिँदैन।

राजदूत फिर्ता : नयाँ अभ्यास कि पुरानै प्रवृत्ति ?

परराष्ट्रमन्त्री र प्रधानमन्त्रीले राजदूत फिर्ताको निर्णय कुन आधारमा गरे भन्ने स्पष्ट नभए पनि यसले नयाँ अभ्यासको संकेत गर्छ, कि भन्ने प्रश्न उठेको छ। तर, प्रक्रिया पारदर्शी नभएकाले पुनः पुरानै खालको ‘चलेको चलाउने’ शैलीको आशंका बलियो बनाएको छ।

यदि अब पनि राजदूत नियुक्तिमा ६ महिना, फिर्तीमा अर्को ६ महिना लाग्ने पुरानै परिपाटी दोहोरिन्छ भने ‘जेनजी विद्रोह’ पछि बनेको सरकारले ल्याउनुपर्ने नवीनताको सन्देश कता हराउँछ ?

सुधार कि स्थायीत्वहीनता? कूटनीतिक पदमा प्रतिनिधित्व गर्नु भनेको केवल राष्ट्रको भन्दा फहराउनु मात्र होइन, राष्ट्रिय प्रतिष्ठा र कूटनीतिक साख बनाउनु हो। तर नेपालमा यसलाई कहिले राजनीतिक आभार चुत्ता गर्ने माध्यम बनाइन्छ, कहिले व्यक्तिगत आकांक्षा पूर्ति गर्ने उपकरण। अबको आवश्यकता भनेको दरबन्दी, नियुक्ति र खर्चमा पुनर्विचार गर्नु हो। लोकसेवा आयोगमार्फत योग्य कर्मचारी ल्याउने, स्थानीय स्रोत प्रयोग गरेर खर्च कटौती गर्ने र कूटनीतिक सक्षमता मूल्यांकन प्रणाली तयार गर्ने समय आएको देखिन्छ। अन्यथा, सरकार परिवर्तनसँगै राजदूतहरू फिर्ता हुने, मन्त्रालयभित्र भाइ-भतिजा हावी हुने र कूटनीतिक प्रतिष्ठा विथोल्ने क्रम अझै जारी रहन सक्छ।

नेपाल संवत् १९४६ न्हँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठ पर्वको शुभे उपलक्ष्यमा देश विदेशमा रहेका नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरू, शिक्षक–शिक्षिका, अभिभावक, विद्यार्थी एवं शुभचिन्तकहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

दुर्गा मोहन श्रेष्ठ
क्याम्पस प्रमुख

जन आदर्श क्याम्पस

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-३ शंखधरचोक, भक्तपुर

नेपाल संवत् १९४६ न्हँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठ पर्वको शुभे उपलक्ष्यमा देश विदेशमा रहेका नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरू, शिक्षक–शिक्षिका, अभिभावक, विद्यार्थी एवं शुभचिन्तकहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

दुर्गामोहन श्रेष्ठ
अध्यक्ष

शिवकृष्ण श्रेष्ठ
प्रिन्सिपल

नौलो ज्योती अंग्रेजी स्कूल

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, बप्पा महादेव, भक्तपुर, फोन नं.

नेपाल संवत् १९४६ न्हँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठ पर्वको शुभे उपलक्ष्यमा देश विदेशमा रहेका नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरू, शिक्षक–शिक्षिका, अभिभावक, विद्यार्थी एवं शुभचिन्तकहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

बुद्धिकुमार घो श्रेष्ठ
प्राचार्य तथा

आदर्श माध्यमिक विद्यालय

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, लाय्क, भक्तपुर, फोन नं. ६६३०३२१

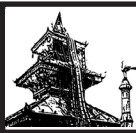

कुमारी

इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी प्रा., परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५६३९०६२

प्रेमलाल श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

ट्रम्पको अधिनायकवादी शैलीविरुद्ध लाखौं प्रदर्शनकारी सडकमा

एजेन्सी । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पको कठोर र अधिनायकवादी नीतिविरुद्ध गत शनिवार अमेरिका भर ‘नो किङ्स’ नामक विशाल विरोध प्यालीहरू आयोजना गरिए । सबै ५० राज्यका साना ठूला शहरहरूमा लाखौं प्रदर्शनकारीहरू लोकतन्त्रको पक्षमा र ट्रम्पको शासनशैली विरुद्ध सडकमा उत्रिएका छन् ।

आयोजकका अनुसार न्युयोर्कदेखि लस एन्जलससम्म फैलिएको यो आन्दोलनमा ७० लाखभन्दा बढी नागरिक सहभागी थिए । ट्रम्पको निवासस्थान फ्लोरिडा र अमेरिकी हार्टल्यान्डका ग्रामीण क्षेत्रहरूमा समेत विरोध प्रदर्शन भएका थिए ।

वासिङटन डिसीमा अमेरिकी संसद भवन नजिक हजारौं प्रदर्शनकारीहरूले ‘लोकतन्त्र यस्तै देखिन्छ’ भन्दै सरकारी कामकाज ठप्प भएकोप्रति आक्रोश पोखेका थिए । उनीहरूले ‘लोकतन्त्रको रक्षा गरौं’ र आप्रवासी दमन गर्ने आईसीई निकाय खारेज गर्न समेत माग गरेका थिए ।

न्युयोर्ककी ६९ वर्षीया सेवानिवृत्त कोलिन हफम्यानले भावुक हुँदै भनिन्, “लोकतन्त्रको मृत्यु आफ्नै आँखाले हेर्नुपर्ने दिन आउनेछ भन्ने मैले कहिल्यै सोचेकी थिइनँ । हामी अहिले गम्भीर संकटमा छौं । यो अधिनायकवादी शासनले हामीलाई घुँडा टेकाउन खोजिरहेको छ ।”

लस एन्जलसमा

ट्रम्पको विशाल बेलुन प्रदर्शन गरिएको थियो, जसमा उनले डाइपर लगाएका थिए । प्रदर्शनकारीहरूले विश्वव्यापी विरोधमा प्रचलित ‘खोपडीको लोगो’ अंकित भण्डा पनि फहराएका थिए । ह्युस्टनमा ‘अज्ञानताविरुद्ध लडौं, आप्रवासीविरुद्ध होइनौं’ भन्ने सन्देशले सबैको ध्यान तानेको थियो ।

प्रदर्शन अधिकांश स्थानमा शान्तिपूर्ण भए पनि लस एन्जलसको डाउनटाउनमा केही हिंसात्मक भडप हुँदा प्रहरीले गैरघातक गोली र टियर ग्यास प्रयोग गरेको लस एन्जलस टाइम्सले जनाएको छ । प्रहरीले भने कानूनी आदेशका आधारमा प्रदर्शनकारीहरूलाई तितरौबितर गरिएको र गिरफ्तारीको विवरण सार्वजनिक नभएको बताएको छ ।

न्युयोर्कमा करिब एक लाखभन्दा बढी र वासिङटनमा आठ देखि दस हजारसम्म प्रदर्शनकारीहरूको भीड रहेको अनुमान गरिएको छ । तर आयोजकहरूको तथ्यांक स्वतन्त्र रूपमा पुष्टि भने भएको छैन ।

ट्रम्पले आफ्नो ‘ट्रथ सोसल’ प्लेटफर्ममार्फत प्रतिक्रिया दिँदै आफूलाई राजा जस्तो देखाउने एआई निर्मित भिडियो सार्वजनिक गरेका छन्, जसमा उनी मुकुट लगाएर लडाकु जेट उडाउँदै विरोधीलाई अपमान गर्ने दृश्यहरू छन् । उनका समर्थकहरूले विरोधलाई ‘घृणा अमेरिका प्याली’ भन्दै आलोचना गरेका छन् । प्रतिनिधिसभाका अध्यक्ष माइक

जोन्सनले प्रदर्शनकारीहरूलाई ‘माक्सवादी, समाजवादी र हमास समर्थक वामपन्थी’ बताउँदै आरोप लगाएका छन् ।

तर प्रदर्शनकारीहरूले यी आरोपलाई हास्यास्पद भनेका छन् । वासिङटनमा सहभागी ६३ वर्षीया पाओलोले भनिन्, “यो घृणा हो भने आलोचकहरूले फेरि विद्यालय जानुपर्छ ।” ३४ वर्षीय सफ्टवेयर इन्जिनियर टोनीले भने, “हामीमाथि दक्षिणपन्थीहरूले घृणा गर्छन्, तर हामी सत्यको पक्षमा अडिएका छौं ।”

अमेरिकी सिभिल लिबर्टिज युनियन (एसीएलयू) की डेरेडे सिफेलिडका अनुसार प्रदर्शनकारीहरूको मुख्य सन्देश ‘हामी समानता र कानूनी शासनको देश हौं’ भन्ने थियो । उनले भनिन्, “हामी सबैका लागि न्याय र लोकतन्त्रमा विश्वास राखौं र चुप लाग्ने छैनौं ।”

‘अविभाज्य परियोजना’की सह-संस्थापक लेह ग्रिनबर्गले ट्रम्प प्रशासनले डेमोक्रेटिक नेतृत्व भएका शहरहरूमा राष्ट्रिय गार्ड पठाउने प्रयासको कडा आलोचना गरिन् । उनका अनुसार यो ‘धम्की, भ्रम र डरको रणनीति’ हो जसले नागरिकलाई मौन पार्न खोजिरहेको छ ।

अमेरिकी क्यापिटलअगाडि बोल्दै प्रगतिशील सिनेटर बर्नी स्पाइडर्सले ट्रम्प शासनलाई लोकतन्त्रको लागि गम्भीर खतरा भएको चेतावनी दिए । उनले भने, “यो राष्ट्रपति सबै शक्ति आफ्नो र आफ्नो निकटतम समूहको हातमा केन्द्रित गर्न खोज्दैछ ।”

१६ वर्षीय विद्यार्थी आइज्याक हार्डरले भने, “हाम्रो पुस्ताको भविष्य अन्धकारमय छ । यो फासिस्ट वाटो हो र यसलाई रोक्न म आफ्नो भूमिका निभाउन चाहन्छु ।” यस प्रदर्शनले अमेरिकामा लोकतन्त्र र स्वतन्त्रताको रक्षा गर्न जारी संघर्षलाई पुनः पुष्टि गरेको छ ।

प्रिन्स एन्ड्रयूद्वारा सबै शाही उपाधि परित्याग

एजेन्सी । बेलायती राजा चार्ल्स तृतीयका कान्छा भाइ प्रिन्स एन्ड्रयूले यौन शोषणको आरोप तथा विवादास्पद सम्बन्धका कारण आफ्ना सम्पूर्ण शाही उपाधिहरू परित्याग गरेका छन् । शुक्रवार सार्वजनिक गरिएको एक आधिकारिक विज्ञप्तिमार्फत प्रिन्स एन्ड्रयूले ‘ड्युक अफ योर्क’ लगायत आफ्ना सबै शाही उपाधिहरू अब प्रयोग नगर्ने घोषणा गरेका हुन् । यो निर्णयले उनलाई संसदीय कारवाहीबाट जोगाएको जनाइएको छ, जुन अवस्थामा संसदले उपाधि खोस्न कानूनी प्रक्रिया अघि बढाउनुपर्ने थियो ।

प्रिन्स एन्ड्रयूको नाम वर्षौंदेखि कृष्यात यौन अपराधी जेफ्री एस्पिटिनसँग जोडिँदै आएको छ । सन् २०२१ मा एस्पिटिन प्रकरणकी पीडित भर्जिनिया गिफ्रेले आफूमाथि भएको यौन शोषणको आरोप प्रिन्सविरुद्ध लगाएकी थिइन् । उनका अनुसार, आफू १७ वर्षकी हुँदा एस्पिटिनले

उनलाई प्रिन्स एन्ड्रयू समक्ष लगेका थिए र उनले यौन शोषण गरेका थिए ।

गिफ्रेको दाबी अनुसार, उनी तीन पटक प्रिन्ससँग यौन सम्बन्ध राख्न बाध्य पारिएको थिइन—पहिलो पटक लन्डन, दोस्रो पटक न्युयोर्कस्थित एस्पिटिनको घरमा र तेस्रो पटक अमेरिकी भर्जिन आइल्याण्डमा ।

यद्यपि प्रिन्स एन्ड्रयूले आफूमाथिका सबै आरोप अस्वीकार गर्दै आएका छन्, लगातार आएका घोटालाहरूले उनको सार्वजनिक छवि गम्भीर रूपमा धूमिल पारेको छ ।

पुस्तक प्रकाशनको तयारी र बढ्दो दबाव

प्रिन्स एन्ड्रयूविरुद्धको दबाव अहिले भन्ने तीव्र बन्न पुगेको छ, किनकि भर्जिनिया गिफ्रेको नयाँ पुस्तक छिड्दै बजारमा आउन लागेको छ । उक्त पुस्तकमा प्रिन्स एन्ड्रयू र एस्पिटिनबीचको सम्बन्धका थप विवरणहरू

सार्वजनिक हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

राजपरिवार हालैको भ्याटिकन भ्रमण तयारीमा रहेको समयमा, यस्तो विवादको सम्भावित असरबाट जोगिनका लागि शाही परिवार सक्रिय देखिएको छ ।

आर्थिक सहयोग पनि बन्द राजा चार्ल्सले प्रिन्स एन्ड्रयूलाई दिइँदै आएको आर्थिक सहयोग पहिल्यै बन्द गरिसकेका छन् । शाही उपाधिहरू त्यागेपछि अब एन्ड्रयूले आफ्नो खर्च व्यवस्थापन स्वयम् गर्नुपर्नेछ । उनका छोरीहरू, बेअट्रिस र युजेनीले भने आफ्ना ‘प्रिन्सेस’ उपाधि कायम राख्न पाउनेछन् ।

यस प्रकार, बेलायती राजपरिवार यौन शोषण प्रकरणको बढ्दो दबावबीच आफ्नो छवि जोगाउन र कानूनी जटिलता टार्न रणनीतिक कदम चालिरहेको प्रष्ट देखिएको छ ।

नेपाल संबत् १९४६ न्हूँ दैँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती

नखः) तथा छठ पर्वको शुभे उपलक्ष्यमा देश विदेशमा रहेका नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरु, शिक्षक–शिक्षिका, अभिभावक, विद्यार्थी एवं शुभचिन्तकहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सुरेन्द्र श्रेष्ठ
प्रिन्सिपल एवं
नवरत्न लाईफ स्कूल परिवार
मध्यपुर थिमि न.पा.-४, निगूपुखू
०१-६६३३९५१

नेपाल संबत् १९४६ न्हूँ दैँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती

नखः) तथा छठ पर्वको शुभे उपलक्ष्यमा देश विदेशमा रहेका नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरु, शिक्षक–शिक्षिका, अभिभावक, विद्यार्थी एवं शुभचिन्तकहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सुरेन्द्र विक्रम प्रजापति
प्रिन्सिपल

विनायक शिक्षा निकेतन
सेकेण्डरी स्कूल
मध्यपुर थिमि नगरपालिका-५ चपाचो, भक्तपुर

राज्य र सरकार प्रति आदिवासी जनजाति समुदायको विश्वास घट्दो

काठमाडौं । आदिवासी जनजातिको हक, हित र उत्थानका लागि स्थापना गरिएको संवैधानिक निकाय आदिवासी जनजाति आयोगले आफ्नो छैठौँ वार्षिक प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको छ । आयोगले पत्रकार सम्मेलनमार्फत उक्त प्रतिवेदन राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलमार्फत सरकारलाई बुझाइसकेको जानकारी गराएको छ । राजधानीमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा आयोगका अध्यक्ष रामबहादुर थापा मगरसहित आयोग सदस्यहरूको उपस्थितिमा प्रतिवेदनका मुख्य सिफारिसबारे जानकारी दिइयो । सम्मेलनमा सार्वजनिक गरिएका विवरणअनुसार आयोगले यस वर्ष आदिवासी जनजातिसँग सम्बन्धित सात वटा मुख्य सिफारिस सरकारसमक्ष पेश गरेको छ ।

अध्यक्ष थापाका अनुसार विगतमा आयोगले गरिएका ७७ वटा सिफारिसमध्ये करिब १० प्रतिशत कार्यान्वयन नभएको उल्लेख गर्दै यस वर्षको प्रमुख

सिफारिस नै ‘अघिल्ला सिफारिस कार्यान्वयन गर्नुपर्ने’ रहेको बताए । “सिफारिस कार्यान्वयन नहुँदा आदिवासी जनजाति समुदायको राज्य र सरकारप्रतिको विश्वास घट्दो अवस्थामा पुगेको छ,” अध्यक्ष थापाले पत्रकारहरूसँग भने ।

आयोगको प्रतिवेदनमा सार्वजनिक निकायमा आदिवासी जनजातिको न्यून प्रतिनिधित्वप्रति चिन्ता व्यक्त गरिएको छ । हाल शिक्षक सेवामा ११.३ प्रतिशत र निजामती सेवामा १६.९ प्रतिशत मात्र आदिवासी जनजातिको प्रतिनिधित्व रहेको उल्लेख गर्दै आयोगले जनसंख्याको अनुपातमा समानपातिक समावेशिता सुनिश्चित गर्न विशेष नीति आवश्यक रहेको सुझाव दिएको छ ।

त्यस्तै, सिफारिसमा सर्वोच्च अदालतले २०८२ जेठ २२ गते जारी गरेको परमादेशअनुसार नेपालले अनुमोदन गरेको ‘आदिवासी जनजातिको अधिकारसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणापत्र’ तथा अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन (क्षिड) को

महासन्धी नम्बर १६९ कार्यान्वयन गर्न तथा त्यसअनुसार आन्तरिक कानून निर्माण गर्न सरकारलाई सुझाव दिइएको छ ।

आयोगले सरकारी सेवामा कार्यरत कर्मचारीलाई आदिवासी विषयमा अभिमुखिकरण दिने, आदिवासी जनजातिजन्य संघसंस्थाहरूको दर्ता आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठानमार्फत गर्न सकिने व्यवस्था मिलाउने, र स्वरोजगारमा जोड दिँदै आदिवासी लक्षित कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने सिफारिससमेत गरेको छ । अध्यक्ष थापाले आयोग सौमित्र सोतमा सञ्चालन भइरहेकाले समुदायले संविधानद्वारा प्रत्याभूत अधिकारको पूर्ण उपभोग गर्न नसकेको गुनासो पनि व्यक्त गरे ।

प्रतिवेदनमा उठाइएका सिफारिसलाई सरकार तथा सरोकारवाला निकायहरूले प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन नगरेसम्म आदिवासी समुदायको अधिकार प्रत्याभूति चुनौतीपूर्ण हुने आयोगको निष्कर्ष छ ।

नेपाल संबत् १९४६ न्हूँ दैँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती

नखः) तथा छठपर्वको शुभ उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

तुडिलाल श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा
“आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक उन्नतिको लागि सहकारिताको भावनालाई जगाऔं ।”
बालकुमारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
BALKUMARI SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE LTD.
शंखधरचोक, मध्यपुर थिमि-४, भक्तपुर, फोन: ५०९३३३३, ५०९३४५५

थिमि टाइम्स साप्ताहिक

– छिमेकी तथा आफना साथीभाइको निन्दा गर्ने बानी परापूर्व कालबाटै मानिसको मनोरंजनको विषय बन्दै आएको छ ।

– प्रेमचन्द

सम्पादकीय

नेपाल सम्बत्, तिहार र छठ : मौलिकता र राष्ट्रियताको उत्सव

देशभर आजबाट नयाँ नेपाल सम्बत् ११४६ प्रारम्भ भइसकेको छ । सम्भवतः यो नेपालको भूभागमै सुरु भएको मौलिक पात्रो प्रणाली हो, जसले नेपाली इतिहास, सभ्यता र सांस्कृतिक आत्मपहिचानको गौरव बोकेको छ । आज देशभर स्वन्ती, दीपावली, तिहार र छठ पर्वको उल्लाससँगै नेपाल सम्बत्को नयाँ वर्ष पनि मनाइँदैछ – यी सबै पर्वहरू नेपालीपनका गहिरा प्रतीक हुन् ।

राणा र शाह शासनकालमा नेपाल सम्बत् माथि अधोषित प्रतिबन्ध लगाइएको थियो । यसलाई प्रयोग गर्ने वा यसको संरक्षणका पक्षमा बोल्नेहरूलाई ‘राष्ट्रिय एकता विरोधी’का रूपमा चित्रित गरिन्थ्यो । तर, राणा शासनविरुद्धको जनक्रान्तिपछि राष्ट्रिय चेतनाको पुनर्जागरणसँगै नेपाल सम्बत् पुनः जनस्तरमा जागृत हुन थाल्यो ।

२०४६ सालको जनआन्दोलनको पृष्ठभूमिमा यो सांस्कृतिक पुनर्जागरणले जनचेतना जगाउने कार्यमा उल्लेखनीय योगदान पुर्‍यायो । आज नेपाल सम्बत् सरकारी कामकाजको औपचारिक पात्रो त बनेको छैन, तर यसले राज्यबाट सांस्कृतिक मान्यता अवश्य पाएको छ । प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले नेपाल सम्बत् नेपाली मुद्रामा अङ्कित गरिने घोषणा गर्नु सांस्कृतिक सशक्तीकरणको दिशामा स्वागतयोग्य कदम हो । यस्ता प्रयासहरूले नेपाली राष्ट्रियता अझ सबल बनाउन सघाउनेछन् ।

नेपालभर आज तिहारको उल्लास छ । भारतलगायत अन्य मुलुकमा पनि मनाइए तापनि, नेपालको तिहार यसको सांस्कृतिक र सामुदायिक मौलिकताका कारण विशेष छ । नेवार समुदायको म्हपूजा, विभिन्न जातजातिको देउसी भैलो, र सबै नेपालीले प्रेमपूर्वक मनाउने भाइटीका– यी सबैले नेपाली समाजमा आपसी स्नेह र समावेशिताको रंग भरेका छन् ।

नेपालको तराईमा मनाइने छठ पर्व पनि पछिल्ला दशकमा राष्ट्रिय पर्वको रूपमा स्थापित भएको छ । लोकतन्त्र पुनःस्थापनापछि काठमाडौँ उपत्यकालगायत देशका पहाडी क्षेत्रमा पनि छठ उल्लासपूर्वक मनाइँदै आएको छ । सूर्यदेवप्रति आस्था, शुद्धता र समर्पणको प्रतीक यो पर्वले नेपाली समाजको विविधताभित्रको एकता झल्काउँछ ।

आज विश्वभर फैलिएका नेपाली जहाँ पुगे पनि, आफ्ना मौलिक पर्व र परम्परालाई साथमा बोक्दै गएका छन् । यही सांस्कृतिक निरन्तरता र विविधतामै नेपालीपनको वास्तविक शक्ति लुकेको छ । नेपाल सम्बत्, तिहार र छठ– यी केवल पर्व होइनन्, नेपाली पहिचानका आधारस्तम्भ हुन् ।

यस अवसरमा, हामी हाम्रा पाठक, विज्ञापनदाता, शुभेच्छुक र सहकर्मी सबैलाई नेपाल सम्बत् ११४६, स्वन्ती, दीपावली, तिहार र छठ पर्वको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

न्हूँ दया भिन्तुता – नयाँ वर्षको शुभकामना ।

जुनसुकै सरकार आएपनि सहकारी ठगहरुलाई उन्मुक्ति !

● कृष्ण थापा

सर्वसाधारण जनताले खेतबारी, घर, पुख्र्यौली सम्पत्ति बेचेर, जीवनभर कमाएको वा विदेशमा रगत पसिना बगाएर कमाएको पैसा ६-७ वर्षअघि आँखा चिम्लेर सहकारीमा राखे । एकै जनाले एक लाखदेखि १२ करोडसम्म पैसा सहकारीमा राखेका थिए । सहकारीले १४ देखि २२ प्रतिशतसम्म भनि बचतकर्तालाई लोभ्याएको थियो । बैंक, वित्तिय संस्थाले पनि ११ देखि १६ प्रतिशतसम्म ब्याजको प्रलोभन देखाए । सहकारीको नौटंकी धेरै नै हुन्थ्यो । वर्षमा एक चोटि बचतकर्ताहरूलाई पिकनिक लैजान्थ्यो भने बर्थ डेमा विभिन्न गिफ्ट । बुढाबुढीलाई दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरिन्थ्यो । पैसा तान्न सहकारीले अनेकौ प्रपञ्च गर्ने गर्थ्यो । सहकारी कर्मचारी, अध्यक्ष, सञ्चालकहरु चाँहि कोट, पेन्ट लगाउँथे ।

कोही दुई पाङ्ग्रे त कोही चार पाङ्ग्रे गाडी चढ्थे । हरेकले दुईटा मोबाइल फोन बोक्ने । त्यो पनि स्मार्टफोन वा आईफोन । घाँटीमा सुनको मोटो सिक्की, हातमा सुनकै वाला । अनि सञ्चालक, अध्यक्ष, कर्मचारीहरु धनी देखेपछि आफ्नो रकम नडुब्ने आशामा मानिसहरूले सहकारीमा पैसा राखे । सहकारी बजार प्रतिनिधिहरु बिहान १० बजेदेखि ५ बजेसम्म खट्थे । उनीहरूको तलब पद वा अनुभवअनुसार दश हजारदेखि ५० हजारसम्म हुन्थ्यो । सहकारी अध्यक्ष, सञ्चालकहरु चाँहि दिउँसो १ बजे कार्यालय आउँथे अनि केही घण्टा काम गरेर घर जान्थे । उनीहरूको तलब चाँहि लाखौं हुन्थ्यो । सहकारी होस् या बैंक, अन्य वित्तिय संस्थाको कार्यालयमा बचतकर्ता, ऋणी जाँदा जाडोमा गर्मी र गर्मीमा जाडो हुन्थ्यो । किनकि त्यहाँ महँगो एसी राखिएको हुन्थ्यो । अनि बचतकर्ता र ऋणीलाई लोभ्याउन चिसो र तातो खुवाउने । उनीहरूसँग मिठो बोली बचन गरिन्थ्यो । हाँसी हाँसी फसाइन्थ्यो । बैंक, सहकारी वा अन्य वित्तिय संस्थाले दुई करोडको धितो राखेर एक करोड कर्जा दिन्थे । त्यसमा दश लाख त घुसै । सेवासुलु दुई प्रतिशत । ब्याज १६ देखि १८ प्रतिशत भनेर ८० प्रतिशतसम्म असुल्ने । अनि तीन किस्ता नतिर्नेबित्तिकै दुई करोडको धितो ९० लाखमै पचाइदिने । यो कुरा केवल बैंक, सहकारी, वित्तिय संस्थाबाट पीडित भएकाहरूलाई थाहा थियो । यिनीहरूको बाहिर रुप एउटा र भित्री अर्कै भएको धेरै सर्वसाधारणलाई थाहा थिएन । जसका कारण ऋणीसँगै बचतकर्ता पनि डुब्नुपर्यो । बैंक, सहकारी, वित्तिय संस्थाहरूको विशेषतः कर्जा लगानी घरजग्गा, गाडी, सेयरमा पाइन्छ । यी वस्तु विलासित हुन् । दलालीहरूले कृत्रिम रुपमा यसको मूल्य बढाएका हुन् । यद्यपि, अरुलाई ठग्ने बैंक, वित्तिय संस्थाहरूले आफू खाल्टोमा परेको कुरा चाँहि बुझेनन् । त्यसैको परिमाणमा पहिलो चरणमा सहकारी डुबेको हो । मै हुँ भन्ने सहकारीहरु घरजग्गा, गाडी र सेयरमा लगानी गरेकै कारण एकाएक भाग्नुपर्यो । डुब्नुपर्यो ।

हिजो कोट, पेन्ट लगाएर चिल्लो गाडीमा चढ्ने सहकारी सञ्चालक, अध्यक्ष, कर्मचारीहरु आज मास्क लगाएर लुकीलुकी हिँडिरहेका छन् । कतिपय त देशै छोडेर भागिसके । अब पालो बैंकको हो । जग्गा पाँच दशकअघि दश हजार रोपनीमा विक्री हुदैन्थ्यो । एक रोपनीमा १६ आना हुन्छ । दलालहरूले खेतको पाटोमा डोजर चलाएर टुक्राटुक्रा पारे । अनि त्यही टुकालाई आना नाम दिएर आनाकै २५ लाखदेखि करोडौंमा बेचे । गाडी सिसा, फलाम, प्लास्टिक, तर, मूल्य सुन्दा आश्चर्य रबरलगायतबाट बन्छ । चकित । लाख आना नपर्ने

यी वस्तुको कबाडीले दुई रुपैयाँ किलो दिन्छ । छिमेक भारत र चीनले कबाडीले दुई रुपैयाँ किलोमा नलैजाने सामानबाट गाडी बनाए । अनि हामीलाई लाखौंमा बेचे । त्यही गाडी फेरि अटो शोरुमहरूले सर्वसाधारणलाई सयौं गुणा बढी मूल्य अर्थात् लाखको गाडी २० देखि ५० लाखसम्ममा बेचे । यस्तै, सेयर बैंक, वित्तिय संस्था, जलविद्युत कम्पनीहरूले एक सय रुपैयाँ प्रतिकित्तामा निष्काशन गरेका हुन् । सेयरमा पनि सीमित व्यक्तिहरूको चलखेल छ । उनीहरूले मूल्य बढाउने र घटाउने गर्छन् । अनि फस्छन् चाँहि सोझासाझा जनता । ३२ सय पुर्याइएको सेयर अहिले २४ सयमा भरिसक्यो । अब एक हजारमा भाने बजारमा चर्चा छ ।

अहिले बल्ल आएर मानिसहरूले बुझेका छन् कि घरजग्गा, गाडी र सेयर विलासित वस्तु हुन् । यसमा लगानी गर्नुहुन्न । तर, डुबेपछि थाहा पाएर के गर्नु । घरजग्गा, गाडी र सेयरमा मन्दी आउनासाथ सहकारी भाग्यो । दलालहरूको पनि भागाभाग चलेको छ । बैंकसमेत संकटमा परेको अवस्था छ ।

यस्तै, देशभर दर्ता भएकामध्ये ९५ प्रतिशत सहकारी भागे वा डुबे । सञ्चालनमा रहेकाले समेत बचतकर्ताको निक्षेप फिर्ता गर्न सकेका छैनन् । बचतकर्ताहरु दशैं, तिहारमा निक्षेप फिर्ता माग्दै सहकारी पुगे । तर, रित्तो हात फर्किए । उल्टै सहकारी सञ्चालकहरूले बचतकर्तालाई ठग्न खोजे । निक्षेपको साटो घरजग्गा, गाडी र सेयर लैजानु भने । तर, मूल्य सुन्दा आश्चर्य चकित । लाख आना नपर्ने

दुर्गम जिल्लाको जग्गालाई २५ देखि ५० लाख भन्ने । थोत्रा चार पाङ्ग्रे गाडीको ५० लाख अनि सेयर प्रतिकित्ता तीन हजार । फेरि यो नलिए बचत फिर्ता गर्न सक्दैनौं भन्ने । हिजो पैसा चाँहि हाँसी हाँसी लैजाने, जहिल्यै माग्नुहुन्छ, उत्तिबेलै दिन्छौं भन्ने । अनि अहिले चाँहि यस्तो गर्न पाइन्छ । अझै पनि सहकारीहरुलाई सर्वसाधारण ठगेर नपुगेको यसबाटै थाहा हुन्छ । हुन त सहकारीलाई जनता ठग्न सरकारले नै लाइसेन्स दिएको हो ।

टोलटोलमा सहकारी, घरघरमा धान भकारी भन्दै सहकारीमा पैसा राख्न लगाइयो । अहिले डुबेपछि चाँहि सरकारले पनि बचतकर्तासँग मुख फेरेको छ । न निक्षेप फिर्ता दिलाउन पहल गर्छ न ठग सहकारी सञ्चालकलाई कारवाही गर्छ । यतिसम्म कि पीडित बचतकर्ताले सहकारीविरुद्ध उजुरीसमेत दिन पाएका छैनन् ।

कानून अनुरूप सरकारीको दश प्रतिशत सदस्यले उजुरी दिएमा सम्बन्धित निकायले उजुरी लिन्छ । अनि बचतकर्ताहरूले एकअर्कालाई चिन्दैनन् । अनि कसरी एकसाथ उजुरी दिने । प्रमाण पेश गरेपछि त उजुरी दिन पाउनुपर्ने हो नि । यहाँ त सरकारले नै बचतकर्तालाई पीडा दिने काम गरिरहेको छ ।

सरकार भन्छ-कसैले ठगेमा उजुरी दिनु । कानून चाँहि ठगहरूको हितमा बनाउने अनि पीडितले कसरी उजुरी दिने ? आखिर जुनसुकै सरकार आएपनि न बचतकर्ताको पैसा फिर्ता आउने देखिन्छ न सहकारी ठगहरूमाथि कारवाही ।

नेपाल संबत् ११४६ न्हूँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठ पर्वसमेतको पावन अवसरमा सम्पूर्ण सदस्य, शुभचिन्तक लगायत स्वदेश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीजनहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायुको कामना सहित उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं !!

राजेश श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

ओस्ला नेपाल, परिवार
मध्यपुर थिमि, भक्तपुर

टिकटक मस्तिष्कमा रक्सी र जुवाको लतसरह असर !

काठमाडौं । मनोरञ्जनका लागि प्रयोग गरिने सामाजिक सञ्जाल प्लेटफर्म टिकटकले हाम्रो मस्तिष्कमा गम्भीर असर पार्ने एक नयाँ अध्ययनले देखाएको छ।

‘न्यूरोइमेज’ जर्नलमा प्रकाशित अनुसन्धान अनुसार, टिकटक र रिलजस्ता छोटो भिडियोहरूले प्रयोगकर्ताको मस्तिष्कमा पर्ने असर मादक पदार्थ वा जुवाको लतसरह हुने देखिएको छ। शोधकर्ताहरूका अनुसार, यस्ता छोटो भिडियोले मस्तिष्कको ‘इनाम प्रणाली’ (चभधवचम कथकतभ) लाई अत्यधिक सक्रिय बनाउँछन्। यो प्रणाली सामान्यतः रक्सी सेवन वा जुवा खेल्दा सक्रिय हुने गर्छ। इनाम

प्रणाली सक्रिय हुँदा डोपामिन नामक रसायनको स्राव उच्च मात्रामा हुन्छ, जसले तत्काल आनन्द त दिलाउँछ, तर क्रमशः नियन्त्रण गुमाउने, ध्यान केन्द्रित गर्न नसक्ने, र सामान्य जीवनशैलीमा अरुचि उत्पन्न हुने अवस्थामम्म पुर्‍याउन सक्छ।

अध्ययनले यो पनि देखाएको छ कि राति अवेरसम्म टिकटक हेर्ने बानीले मानिसको सुत्ने प्राकृतिक चक्र, अर्थात् सर्काडियन रिदममा अवरोध ल्याउँछ। मोबाइलबाट निस्कने निलो प्रकाशले निद्रा ल्याउने मेलाटोनिन हर्मोनको उत्पादनमा ढिलाइ गराउँछ। यसको असरस्वरूप नीन्द्रको कमी, सम्भनशक्तिमा गिरावट, भन्कट

वा चिढचिढोपनजस्ता मानसिक समस्या देखिन सक्छन्।

विशेषज्ञहरूले डिजिटल लतबाट बच्नका लागि दैनिक अधिकतम २५-३० मिनेट मात्र टिकटकजस्ता सामग्री हेर्न, सुत्नुभन्दा कम्तीमा आधा घण्टा अगावै मोबाइल बन्द गर्न, नियमित व्यायाम गर्न र परिवार तथा साथीहरूसँग समय बिताउन सुझाव दिएका छन्।

त्यस्तै, लामो समय स्क्रोलिङ गर्नुभन्दा किताब पढ्ने, संगीत सुन्ने वा कुनै सिर्जनात्मक कार्यमा समय बिताउने बानीले मस्तिष्कको सन्तुलन कायम राख्न सक्ने अध्ययनकर्ताहरूको भनाइ छ।

तीन दिवसीय परियत्ति शिक्षक शिक्षिका तालिम सम्पन्न

भक्तपुर, असोज ३१ - अखिल नेपाल भिक्षु महासंघद्वारा सञ्चालित नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षाको आयोजनामा भक्तपुरमा तीन दिवसीय परियत्ति शिक्षक शिक्षिका तालिम सम्पन्न भएको छ। उक्त तालिम परियत्ति शिक्षक शिक्षिका शिक्षण तालिम उपसमिति तथा मुनि विहार भक्तपुरको संयुक्त संयोजनमा आयोजना गरिएको थियो।

तालिममा भक्तपुरका १० वटा विद्यालयका शिक्षक शिक्षिका तथा विभिन्न बौद्ध संघसंस्थाबाट सहभागी भएका ४२ जना प्रशिक्षार्थीहरूले सहभागीता जनाएका थिए।

तालिमको उद्घाटन सत्रमा संयोजक श्रद्धेय ज्ञानवती गुरुमाले बौद्ध परियत्ति शिक्षाको भूमिका र उद्देश्यबारे प्रकाश पार्नुभएको थियो। तालिमका प्रशिक्षक विदुरमान बज्जन्, निशा शाक्य, र शुभवती गुरुमाले परियत्ति कक्षा १, २ र ३ का पाठ्यक्रमका विभिन्न पक्षमा

प्रशिक्षण दिनुभयो।

असोज ३१ गते (तालिमको दोस्रो दिन) प्रोफेसर मदनरत्न मानन्धरले “चतुर्ब्रह्मविहार” र “दश पारमिता” विषयमा विश्लेषणात्मक प्रशिक्षण दिनुभयो। त्यस दिन नै प्रशिक्षिका आभा अवालेले जीवन उन्नति, अवनति र सफल जीवनबारे व्यवहारिक दृष्टिकोणसहित प्रशिक्षण दिएकी थिइन्। उनले सहभागीहरूलाई ध्यान साधना मार्फत आत्मविकासको अनुभवसमेत गराएकी थिइन्।

तालिमको अन्तिम दिन, कार्तिक १ गते, डा. सबिता धाख्वाले “दश कुशल” र “दश अकुशल” कर्मबारे अभ्यासमूलक तालिम दिनुभएको थियो।

समापन समारोहमा भिक्षु पञ्जामूर्ति महास्थविर, तालिम उपसमिति संयोजक तथा भिक्षु बोधिज्ञान महास्थविर, परियत्ति परीक्षा नियन्त्रकको विशेष उपस्थिति

रहेको थियो। तालिमपछि सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूलाई प्रमाणपत्र वितरण गरिएको थियो।

समारोहको सभापतित्व मुनि विहार भक्तपुरका आवासीय भिक्षु धन्धम्मोज्युले गर्नुभएको थियो भने स्वागत मन्तव्य तुलसीकाजी मानन्धरले राख्नुभएको थियो। धन्यवाद ज्ञापन मुनि विहार परियत्ति शिक्षा केन्द्रका सह-केन्द्राध्यक्ष विद्या शाक्यले गर्नुभएको थियो।

तालिममा सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूले तालिमबाट प्राप्त अनुभवहरू साभा गर्दै परियत्ति शिक्षामा थप नवीकरण र प्रभावकारिताको अनुभव गरेका बताएका थिए। कार्यक्रममा विहारका भन्ते, श्रामणेर, गुरुमाज्यु, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरू तथा विद्यालयका शिक्षक शिक्षिकाहरूको सक्रिय सहभागिता रहेको थियो।

भवतु सब्ब मंगलं!

चार प्रमाणले सहजै सेस्ता कायम : सूचनाको भ्रम हटाउँदै मालपोत

काठमाडौं । जनआन्दोलनका क्रममा क्षतिग्रस्त बनेका २२ मालपोत कार्यालयमध्ये १० पूर्णरूपमा ध्वस्त भएपछि सम्पत्ति अभिलेख गुम्ने डरले जग्गाधनी अन्योलमा परेका थिए। तर, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयले हालै नीति नै परिवर्तन गरी अब चार प्रमुख कागजातका आधारमा सेस्ता कायम गर्न सकिने स्पष्ट सूचना जारी गरेको छ।

मन्त्रालयको निर्देशनअनुसार, अब सक्कल लालपुर्जा, नागरिकताको प्रतिलिपि, चालू आर्थिक वर्षको तिरो तिरोको रसिद र सम्बन्धित जग्गा रहेको स्थानीय तहको सिफारिस पेश गरे मात्र पनि जग्गा दर्ता सेस्ता अद्यावधिक गर्न सकिनेछ।

सामाजिक सञ्जालबाट फैलिएको भ्रम क्षतिग्रस्त मालपोत कार्यालयहरूबाट सेवा पुनः सुरु भए पनि सामाजिक सञ्जालमार्फत ‘३५ दिने हदम्याद’ र ‘१० वटा अनिवार्य कागजात’ भन्ने जानकारी फैलिएपछि, सेवाग्राही भत्किएका थिए।

कलंकी मालपोत कार्यालयमा सेवा लिन पुगेका प्रतापसिंह मानन्धर भन्छन्, “फसवुकमा ३५ दिने सूचना भन्ने कुरा देखेपछि हतारमा आएँ, तर कार्यालय आएपछि थाहा भयो त्यस्तो कुनै हदम्याद रहेनछ।”

कार्यालय प्रमुख रविन ढकाल भन्छन्, “सूचनाको अपव्याख्या भएको हो। वास्तवमा १० कागजात भनेको सबैका लागि होइन, प्रणालीमा मेल नखाने पुराना विवरण भएका जग्गाधनीको हकमा मात्रै हो।”

डिजिटल प्रणालीको भरपर्दो आधार

मन्त्रालयले एलआरआईएमएस (लिट्रक) र डिएमएस (एमक) प्रणालीलाई सेस्ता अद्यावधिकको आधार बनाएको छ। यी प्रणालीमा २०७७ सालसम्मका सबै विवरण सुरक्षित रहेको र सर्वसाधारणसँग भएका कागजात मिलाएर डिजिटली सेस्ता कायम गर्न सकिने बताइएको छ।

जग्गा अभिलेख पूर्ण रूपमा जलेको भए पनि यदि फोटो टाँस नभएको, पूर्जा हराएको वा कागजात नमिलेको अवस्था छ भने स्थानीय तहको सिफारिस, फिल्डबुक वा नक्सा लगायतका माध्यमबाट प्रमाणीकरण गरिनेछ।

फिल्डमै काम गर्दै, सेवा सुचारु कलंकी मालपोत कार्यालयमा आगलागीपछि भवन क्षति पुगे पनि फिल्डको काम नै प्राथमिक भएकाले सेवाग्राहीलाई निरन्तर सेवा दिइएको छ। प्रमुख ढकाल भन्छन्, “धेरै जोखिम रहे पनि हामीले तेश्रो र चौथो तलाबाट चार शाखा चलाइरहेका छौं।”

दिनहुँ ३/४ सय मानिस सेवा लिन आउने कार्यालयमा अहिले सेवा विस्तार गर्न थप कम्प्युटर, इन्टरनेट, सिर्सिटिभी लगायत संरचना आवश्यक भएको बताइएको छ। ५-६ करोड रुपैयाँको लागतमा मात्रै कार्यालयलाई पुरानै अवस्थामा फर्काउन सकिने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ।

सिन्धुलीबाट सेवा लिन आएकी पुष्पालता बराल भन्छिन्, “फाइल दर्ता र तोक लगाउन समस्या भएन, तर डिजिटल अपडेटका लागि अझै पनि लाइन लाग्नुपर्छ। यदि सबै प्रक्रिया अनलाइनबाटै हुने भए

टाढाबाट आउनुपर्ने थिएन।”

प्रणाली ढिलो हुनुको कारण इन्टरनेट क्षमतामा कमजोरी भएको बताउँदै कार्यालयले चाँडै यसमा सुधार ल्याउने जनाएको छ।

सेवा लिइरहेका नागरिक आशावादी

चन्द्रागिरीका कुमार सुवेदी जस्ता सेवाग्राहीहरू भने हालको अवस्था बुझेपछि ढक्क भएका छन्। “कागजात सबै सुरक्षित रहेछ, भाइ विदेशमा छन्, उनी आइसकेपछि सेस्ता अपडेट गर्नेछौं,” उनले भने। कार्यालयले बकसपत्र, नामसारीलगायत सबै सेवा क्रमशः सुचारु गरिरहेको जनाएको छ। कार्यालय प्रमुख ढकाल भन्छन्, “श्रेष्ठाका लागि हतार गर्नु पर्दैन, आवश्यक भए मात्रै आउनुहोस्।”

भूमि प्रशासन निर्देशिका २०८१ अनुसार, सेस्ता नष्ट भएमा जग्गाधनीले अनिवार्य रूपमा उपस्थित भएर नागरिकता, सक्कल लालपुर्जा, चालू आर्थिक वर्षको तिरो रसिद, र स्थानीय तहको सिफारिस बुझाउनु पर्नेछ। अन्य जटिल वा संकास्पद अवस्थामा मात्र विस्तृत प्रक्रिया अपनाइनेछ।

मन्त्रालयका आश्वासन भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभागका अनुसार, क्षतिग्रस्त कार्यालयहरूमा सेवा सहज बनाउन मन्त्रालयबाट आवश्यक नीति र बजेटको प्रस्ताव गरिएको छ। हालसम्म काठमाडौंका चार स्थानीय तहले कम्प्युटर सहयोग गरेका छन्।

विभाग भन्छ, “अब नक्कली कागजातबाट जग्गा दावी गर्न नसकिनेछ। प्रणालीमार्फत प्रमाणिकरणपछि मात्रै सेस्ता कायम गरिने भएकाले जग्गाधनी ढक्क भएर सेवा लिन सक्नुहुन्छ।”

अब सेस्ता अद्यावधिकका लागि हतार नगरी, आवश्यक चार कागजात लिएर जुनसुकै समयमा मालपोत कार्यालय पुग्न सकिनेछ। भ्रममा नपरी, सरकारी सूचना र कर्मचारीको परामर्शका आधारमा मात्रै निर्णय लिनु उपयुक्त हुनेछ।

नेपाल संबत् ११४६ न्हूँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठ पर्वको शुभे उपलक्ष्यमा देश विदेशमा रहेका नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरु, चिकित्सक, नर्स, तथा स्वास्थ्यकर्मी एवं शुभचिन्तकहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

प्रवेश पिला फार्मसी

मध्यपुर थिमि (नेपाल कोरिया अस्पतालसँगै)
सम्पर्क नं.: ९७०८४७७०८९

हाम्रा सेवाहरू

- रगत जाँच (ल्याब सेवा)
- दन्त सेवा
- घाउ सरसफाई, टाका लगाउने

- साधारण विरामी जाँच
- सुगर, प्रेसर जाँच
- सांगिनी सुई

सम्पूर्ण रोगहरूको औषधी सुपथ मूल्यमा पाईन्छ ।

नेपाल संबत् ११४६ न्हूँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठ पर्वको शुभे उपलक्ष्यमा देश विदेशमा रहेका नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरु, शिक्षक–शिक्षिका, अभिभावक, विद्यार्थी एवं शुभचिन्तकहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

चन्दनकुष्ण श्रेष्ठ
अध्यक्ष
चाणक्य एड्युकेटर्स प्रा.लि., भक्तपुर

बासुकीराज रेग्मी
प्राचार्य
चाणक्य कलेज अफ मेनेजमेन्ट, थिमि

गणेशबाबु पोखरेल
प्रिन्सिपल
चाणक्य माध्यमिक विद्यालय, थिमि

मध्यपुर थिमि न.पा. ४, शंखधरचोक, भक्तपुर
(राष्ट्रिय क्षयरोग निवारण केन्द्रको अगाडि)
फोन नं. : ०१-६६३२६६८, ६६३२९२७, ६६३७१२६
Email: info@chankya.edu.np

नेपाल संबत् ११४६ न्हूँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) छठ पर्वसमेतको पावन अवसरमा सम्पूर्ण ग्राहकवर्ग, सुन चाँदी व्यवसायी, कालिगढ, शुभचिन्तक लगायत स्वदेश तथा विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीजनहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायुको कामना सहित उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभ कामना व्यक्त गर्दछौं !!

Sangha Ratna Bajracharya
Proprietor
9843769892, 9741801009

SHREE VINTUNA JEWELLERS

(For Quality Ornament & Jewellery)

01-5321381

Ason, Bhotahiti, Kathmandu, Nepal

नेपाल संबत् ११४६ न्हूँ दँ, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) तथा छठपर्वको शुभ उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

श्याम सुज्दर कायस्थ
अध्यक्ष तथा

“आर्थिक तथा सामाजिक विकासका लागि बचत गरौं”
बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
Subhashree Saving & Credit Co-operative Ltd.
मध्यपुर थिमि-४, शंखधर चोक, भक्तपुर, नेपाल ।

शुभश्री

प्राध्यापक लावतीको विश्लेषण : सहमतीय मोडलले मात्रै कायम गर्न सक्छ शक्ति सन्तुलन

काठमाडौँ । सेप्टेम्बर आन्दोलनपछि नेपालमा प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुखको माग तीव्र भइरहँदा प्राध्यापक डा. महेन्द्र लावतीले भने युरोपेली सहमतीय मोडलमा आधारित राजनीतिक प्रणाली नेपालका लागि उपयुक्त हुने निष्कर्ष प्रस्तुत गरेको छ ।

इन्डिजिनियस टेलिभिजनको ‘निरन्तर बहस’ कार्यक्रममा बोल्दै उनले नेपालजस्तो बहुजातीय, बहुभाषिक र बहुसांस्कृतिक संरचनायुक्त देशमा प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुखको प्रणालीले थप समस्या निम्त्याउने चेतावनी दिए । “विश्वमा प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुख अपनाएका अधिकांश मुलुकमा समस्या समाधान होइन, भन्नु समस्या बढेको देखिन्छ,” उनले भने, “संयुक्त राज्य अमेरिका बाहेक, यस्तो प्रणाली अपनाएका अधिकांश मुलुक आज पनि गरिवी, अस्थिरता र द्वन्द्वमा छन् ।”

उनले दक्षिण सुडान, बुरुण्डी, मालावी, मोजाम्बिक, कंगोजस्ता मुलुकलाई उदाहरण दिँदै प्रशस्त स्रोतसाधन हुँदाहुँदै पनि प्रत्यक्ष कार्यकारी प्रमुखको प्रणालीले ती मुलुकलाई समृद्धिमा लैजान नसकेको तर्क गरे । उनको धारणा अनुसार, यस्तो प्रणालीले निरन्तर

राजनीतिक संघर्ष, सुरक्षा संकट, विभाजनको राजनीति र विकासमा अवरोध निम्त्याउँछ ।

संसदीय मोडलको आलोचना र सहमतीय विकल्पको प्रस्ताव बेलायती मोडलमा आधारित बहुमतीय संसदीय प्रणाली पनि नेपालमा सफल हुन नसकेको लावतीको भनाइ छ । “पछिल्लो ३५ वर्षको अभ्यासमा बारम्बार सरकार ढाल्ने खेलले स्थायित्व दिन सकेन,” उनले भने । यसले सत्ताको शक्ति सन्तुलनभन्दा पनि अस्थिरता, अविश्वास र दलगत स्वार्थलाई बढावा दिएको उनको विश्लेषण छ ।

यी दुवै प्रणालीको सीमितता औल्याउँदै लावतीले शक्ति साभेदारीमा आधारित युरोपेली सहमतीय संसदीय प्रणालीलाई नेपालको लागि उपयुक्त विकल्पका रूपमा प्रस्तुत गरे । जर्मनी, स्विट्जरल्याण्ड, नेदरल्याण्ड, बेल्जियम, नर्वे र स्वीडेनजस्ता मुलुकको सफलताको कारण यही प्रणाली भएको उनको ठहर छ । ती मुलुकमा गठबन्धन सरकार, संघीयता, सहमतिमा आधारित निर्णय प्रक्रिया र समावेशी शासन अभ्यास गरिएको छ ।

समानुपातिक प्रणाली र समावेशीकरणको आलोचना

नेपालमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली लागू भए पनि, त्यसको प्रभावकारिता माथि लावतीले प्रश्न उठाए । उनका अनुसार, क्लस्टर प्रणालीको कारणले समावेशीकरणको लक्ष्य अपूर्ण रहँदै आएको छ । “क्लस्टरको माध्यमबाट दलका कार्यकर्ता व्यवस्थापनमा सजिलो भए पनि, त्यसले उत्पीडित समुदायका वास्तविक आकांक्षा सम्बोधन गर्न सकेको छैन,” उनले भना

सुधारको सुझाव संविधानभित्रकै केही प्रावधान परिमार्जन गरेर हालको प्रणालीलाई पनि सहमतीय बनाउन सकिने लावतीको भनाइ छ । उनले दुई वर्षभित्र अविश्वासको प्रस्ताव राख्न नपाइने, पटक-पटक विश्वासको मत लिनुपर्ने बाध्यता हटाउने, गठबन्धनको संस्कृति परिस्कृत गर्ने जस्ता सुझाव दिए । यसले संसदीय प्रणालीलाई सहमतितर्फ उन्मुख बनाउन सक्ने उनको ठहर छ ।

अन्त्यमा, लावतीले बहुदलीय प्रणालीभित्र साना-ठूला सबै दलको सम्मान र अस्तित्व सुनिश्चित गर्न सहमतिको संस्कार संस्थागत गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याए । “जेन्जी आन्दोलनले यसतर्फ सोच्ने अवसर दिएको छ,” उनले भने ।

माइक्रोसफ्ट विन्डोज ११ मा नयाँ एआई सुधार, कोपाइलट अब भ्वाइस कमाण्डमार्फत सक्रिय हुने

काठमाडौँ । माइक्रोसफ्टले विन्डोज ११ का प्रयोगकर्ताहरूका लागि नयाँ आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई)-संचालित सुधारहरू सार्वजनिक गरेको छ । कम्पनीका अनुसार यी सुधार हरूले विन्डोजलाई अझ स्मार्ट, प्रयोगकर्ता-मैत्री र दैनिक कार्यहरूका लागि सहज बनाउन मद्दत गर्नेछन् । नयाँ अपडेटसँगै प्रयोगकर्ताहरूले अब “हे कोपाइलट” भनेर भ्वाइस कमाण्ड प्रयोग गरी कोपाइलट असिस्टेन्ट सक्रिय गर्न सक्नेछन्। कोपाइलटले रिक्रनमा देखिएको सामग्रीको विश्लेषण गरी त्यसका आधारमा सम्बन्धित प्रश्नहरूको जवाफ दिन सक्नेछ । माइक्रोसफ्टले यो सुविधा कोपाइलट उपलब्ध रहेका सबै बजारहरूमा विस्तार गर्ने बताएको छ ।

माइक्रोसफ्टले “कोपाइलट ल्याब्स”सँग सहकार्य गर्दै विन्डोज इनसाइडर्सका लागि थप प्रयोगात्मक एआई र एजेन्ट सुविधाहरू पनि परीक्षणमा ल्याइरहेको छ । तीमध्ये “कोपाइलट एक्सन्स” सुविधा प्रमुख रहेको बताइएको छ, जसले प्रयोगकर्तालाई विन्डोजभित्रै स्थानीय फाइलहरूसँग सीमित कार्यहरू गर्न अनुमति दिनेछ ।

यसअघि मे महिनामा वेब संस्करणका लागि घोषणा गरिएको कोपाइलट एक्सन्सले प्रयोगकर्तालाई रेस्ट्रेन्ट आरक्षण गर्ने वा खाना अर्डर गर्ने जस्ता वास्तविक जीवनका कार्यहरूमा एआई असिस्टेन्टमार्फत सहयोग पुर्‍याउने सुविधा दिएको थियो ।

माइक्रोसफ्टका उपाध्यक्ष तथा

उपभोक्ता उत्पादनहरूका प्रमुख मार्केटिङ निर्देशक युसुफ मेहदीका अनुसार यो अपडेट एआईको विकासमा ठूलो मोडको रूपमा आएको हो ।

“हामी विश्वास गर्छौं कि हामी नयाँ युगको शिखरमा छौं, जहाँ आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स अब केवल च्याटबटहरूमा सीमित छैन, बरु मानिसहरूको दैनिक अनुभवमा सहज रूपमा मिसिँदै गएको छ,” उनले दे टेलिग्राफसँग भनेका छन् ।

यी सुधारहरूसँगै माइक्रोसफ्टले विन्डोज ११ लाई एआई-संचालित कार्यक्षमता र उत्पादनशीलताको नयाँ स्तरमा पुर्‍याउने लक्ष्य लिएको छ, जसले व्यक्तिगत र व्यावसायिक दुवै प्रयोगकर्ताका लागि अनुभवलाई रूपान्तरण गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

नेपाल अपराजित रहँदै टी-२० विश्वकप छनोट च्याम्पियन

काठमाडौँ । नेपालले टी-२० एसिया तथा इस्ट एसिया-प्यासिफिक विश्वकप छनोटमा अपराजित रहँदै ऐतिहासिक रूपमा उपाधि जितेको छ । अन्तिम खेलमा सामोआलाई १२४ रनले पराजित गर्दै नेपालले प्रतियोगिता १० अंकसहित च्याम्पियनका रूपमा समाप्त गरेको हो ।

पहिले नै आगामी वर्ष हुने टी-२० विश्वकपमा स्थान पक्का गरिसकेको नेपालले यस पटक पहिलोपटक छनोट प्रतियोगिताको उपाधि जित्दै विश्वकपको यात्रा तय गरेको छ । यससँगै नेपालले अन्तर राष्ट्रिय क्रिकेट परिषद (आईसीसी) द्वारा आयोजित प्रतियोगितामा

हालसम्मकै ठूलो उपाधि हात पारेको छ ।

गत शनिवार सम्पन्न अन्तिम खेलमा नेपालले टस जितेर पहिले ब्याटिङ गर्दै २० ओभरमा ४ विकेटको क्षतिमा २ सय ११ रन बनाएको थियो । नेपालका ओपनर कुशल भुर्तेल र आसिफ शेखले शानदार सुरुवात दिलाउँदै पावरप्लेमा ६१ रनको साझेदारी गरे । कुशलले १५ बलमा १७ रन बनाए भने आसिफले ४१ बलमा ७ चौका र ४ छक्कासहित ६९ रनको उत्कृष्ट पारी खेले ।

उपकप्तान दीपेन्द्र सिंह ऐरीले पनि आक्रामक प्रदर्शन गर्दै ३१ बलमा ५३ रन जोड्दा लोकेश

बमले अन्तिम ओभरमा विस्फोटक ब्याटिङ गर्दै १२ बलमा ४ छक्का र २ चौकासहित अविजित ३९ रन जोडे । कप्तान रोहित पौडेल २१ रनमा अविजित रहे ।

सामोआका तर्फबाट डारियस भाइसर, ड्यानियल बुरेस, सोमानी टियाई र नोआ मियाडले एक-एक विकेट लिए ।

२१२ रनको लक्ष्य पछ्याएको सामोआ नेपालका बलरहरू अगाडि टिक्न सकेन । निर्धारित २० ओभरमा ७ विकेट गुमाउँदै केवल ८७ रनमै समेटियो ।

ललित नारायण राजवंशीले ३ ओभरमा १ मेडन सहित १३ रन खर्चिएर ३ विकेट लिए । सन्दीप लामिछाने, करण केसी र रोहित पौडेलले पनि उत्कृष्ट बलिङ गर्दै लगातार दबाव सिर्जना गरे ।

सामोआका सियान सोलियाले ४० रन बनाएर टिमका लागि सर्वाधिक रन जोडे । तर उनको योगदान पनि टिमलाई हारबाट बचाउन पर्याप्त रहेन ।

यसअघि नेपालले सन् २०१४ र २०२४ मा टी-२० विश्वकप खेलेको थियो ।

तेस्रो पटक विश्वकप यात्रा तय गर्दा नेपाल पहिलो पटक छनोट प्रतियोगिताको च्याम्पियन बनेको हो । आगामी टी-२० विश्वकप २०२६ को माघ २४ देखि फागुन २४ गतेसम्म आयोजना हुने तय भएको छ । यस प्रतियोगिताका लागि नेपालसँगै ओमान र युएई पनि छनोट भएका छन् ।

तेल लगाउने सही तरिका: नुहाउनु अघि लगाउनु उत्तम

काठमाडौँ । सुन्दर, मजबुत र स्वस्थ कपाल पाउनु सबैको चाहना हो, र त्यसका लागि कपालमा तेल लगाउने परम्परा पुरानै हो । तर अधिकांश मानिसहरू कपालमा तेल लगाउने तरिकामा ठूला गल्ती गरिरहेका हुन्छन्, जसका कारण हेयरफॉल, ड्रयाण्डफ र कपाल कमजोर हुने समस्या बढ्न सक्छ । विशेषज्ञहरू भन्छन् - “तेल लगाउने सही समय र तरिका थाहा नपाउँदा कपाल भर्ने मात्र होइन, स्क्र्याल्सम्बन्धी विभिन्न समस्याहरू पनि निम्तन सक्छन् ।”

नुहाउनु अघि तेल लगाउने चलन वैज्ञानिक रूपमा सही

हेल्थ एक्सपर्टहरूका अनुसार नुहाउनु अघि कपालमा तेल लगाउने चलन केवल परम्परागत मात्र होइन, वैज्ञानिक दृष्टिकोणले पनि उपयुक्त छ । नुहाउनु अघिको तेल मसाजले स्क्र्याल्समा रक्तसञ्चार सुधार गर्छ, जसले गर्दा कपालको जरासम्म पोषण पुग्छ ।

विशेषज्ञहरू भन्छन्, “शैम्पु गर्नु भन्दा करिब एक घण्टा अगाडि कपालमा तेल लगाउनु उपयुक्त हुन्छ । यसले स्क्र्याल्समा तेल राम्ररी सोसिन दिन्छ र शैम्पुका रसायनिक तत्वबाट कपाललाई सुरक्षा प्रदान

गर्छ ।” चाहनु भएमा रातभर तेल लगाएर बिहान नुहाउनु अझ प्रभावकारी मानिन्छ ।

नुहाएपछि तेल लगाउने बानीले हुन सक्छ समस्या धेरै मानिसहरू नुहाएपछि भिजेको कपालमा सिधै तेल लगाउने गर्छन्, तर यो बानीले उल्टै समस्या निम्त्याउन सक्छ । स्क्र्याल्स ओसिलो हुँदा तेलले नमीलाई लक गरेर फंगल इन्फेक्सन, ड्रयाण्डफजस्ता समस्या निम्त्याउन सक्छ । साथै, नुहाएपछि स्क्र्याल्स खुल्ला हुन्छ, जसमा बाहिरी धूलो र फोहोर सजिलै टाँसिन सक्छ ।

विशेषज्ञहरू सुझाउँछन् - यदि तपाईंको कपाल सुक्खा र कमजोर छ भने नुहाउनु अघि तेल लगाउनु उचित हुन्छ । तर यदि स्क्र्याल्स बढी तेलयुक्त छ भने, हल्का मात्रामा तेल लगाएर केही घण्टा भित्रै शैम्पु गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।

कुन तेल प्रयोग गर्ने ? कसरी लगाउने ?

कपाल मजबुत बनाउनका लागि नारिवल, बदाम, आँवला वा ब्राह्मी तेल प्रभावकारी मानिन्छ । तेललाई हल्का तताएर औंलाको टुप्पाले स्क्र्याल्समा नरम मसाज गर्नु स्क्र्याल्स रिल्याक्स गराउने र

कपालको वृद्धि बढाउने राम्रो उपाय हो ।

हप्तामा २-३ पटक तेल मसाज गर्दा कपाल भर्ने, रूखो हुने र दुईमुहान हुने समस्या कम हुन सक्छ । तेल लगाउने सबैभन्दा उपयुक्त समय नुहाउनु भन्दा एक घण्टा अगाडि हो ।

नुहाएपछि के गर्ने ? नुहाएपछि चाहिने भएमा अत्यधिक तेल नलगाई हल्का मात्रामा हेयर सिरम वा एलोवेरा जेल प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसले कपाललाई चम्किलो बनाउँछ र फ्रिज नियन्त्रणमा राख्न मद्दत पुर्‍याउँछ ।

तेल लगाउने सही तरिका यदि तपाईं कपालको सही हेरचाह चाहनुहुन्छ भने नुहाउनु अघि कपालमा तेल लगाउने बानी बसाल्नुस् । यो केवल परम्परागत उपाय मात्र होइन, आधुनिक विज्ञानले पनि प्रमाणित गरेको प्रभावकारी उपाय हो । नुहाएपछि तेल लगाउने गलत बानीले कपाललाई पोषण दिनुको सट्टा नोक्सान पुर्‍याउन सक्छ । त्यसैले अबदेखि कपालको हेरचाह गर्दा यी सल्लाहहरू अवश्य ध्यान दिनुहोस् ।

बेसार र एलोवेराको मिश्रण घाउ भरिने प्रभावकारी आयुर्वेद औषधि

एजेन्सी । घरेलु चोटपटक वा साना घाउमा यदि तपाईं सधैं औषधि खोजिरहनुहुन्छ, भने, अब चिन्ता नगर्नुस् । आयुर्वेदमा बताइएका केही घरेलु उपाय यस्ता हुन्छन्, जसले चोट र घाउ निको पार्न बजारमा पाइने एण्टिसेप्टिक क्रीमजस्तै प्रभाव देखाउन सक्छ ।

अलीगढ निवासी आयुर्वेद चिकित्सक डा. मोहिनीका अनुसार, बेसार र एलोवेराको मिश्रण घाउ भरिन अत्यन्तै प्रभावकारी प्राकृतिक विकल्प हो । उनका अनुसार बेसारमा रहेको एन्टिब्याक्टेरियल तथा एन्टिफंगल गुणले संक्रमणबाट बचाउँछ भने एलोवेरामा रहेको शीतलता र उपचार गुणले छालालाई राहत दिन्छ र नयाँ कोषको निर्माणमा सहयोग गर्छ ।

डा. मोहिनीका अनुसार, उपचारका लागि एक चम्चा ताजा एलोवेरा जेलमा आधा चम्चा बेसार मिसाएर पेस्ट तयार गर्नुपर्छ । उक्त पेस्टलाई सिधै घाउमा लगाउन सकिन्छ । तर, बजारमा पाइने एलोवेरा जेलमा हुने केमिकल प्रिजर्भेटिभले बेसारसँग प्रतिक्रिया जनाउन सक्छ, त्यसैले ताजा एलोवेरा बोटबाट निकालिएको जेल प्रयोग गर्न सुझाव दिइएको छ ।

चिकित्सक मोहिनी भन्छिन्, यदि तपाईंलाई साबुत बेसार उपलब्ध छ भने त्यसलाई पिसेर पाउडर बनाएर प्रयोग गर्नु उपयुक्त हुन्छ । दरदरी बेसारले घाउमा चिसो/चिलाउने समस्या ल्याउन सक्छ, त्यसैले जति बारीक पिसिएको हुन्छ, त्यति राम्रो हुन्छ ।

प्रयोग कहिलेसम्म गर्ने ? उक्त घरेलु उपचार घाउमा रगतको थक्का नबसुन्जेल प्रयोग गर्न सकिन्छ । थक्का जमिसकेपछि भने प्रयोग रोक्नुपर्छ । डा. मोहिनीका अनुसार उनले आफ्ना धेरैजसो विरामीमा यो उपाय अपनाएकी छिन्, जसले घाउ छिटो निको हुन सहयोग गरेको पुष्टि भएको छ ।

यदि घरमा बीटाडिनजस्ता औषधि उपलब्ध छैन भने, बेसार र एलोवेराको यो मिश्रण एक प्राकृतिक र सस्तो विकल्प बन्न सक्छ । यसले न त कुनै साइड इफेक्ट ल्याउँछ, न त खर्चिलो हुन्छ । आयुर्वेदमा आधारित यो उपाय सजिलो, सुरक्षित र सधैं घरमै उपलब्ध हुने सामग्रीबाट तयार गर्न सकिने भएकाले लोकप्रिय बन्दै गएको छ ।

नेपाल संबत् ११४६ न्हूँ दैं, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) छठ पर्वसमेतको पावन अवसरमा सम्पूर्ण ग्राहकवर्ग, सुन चाँदी व्यवसायी, कालिगढ, शुभचिन्तक लगायत स्वदेश तथा विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीजनहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायुको कामना सहित उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभ कामना व्यक्त गर्दछौं !!

Buddha Ratna Bajracharya

01-5365138

SHREE GAHANA GALLERY

GOLD, DIAMOND & SILVER

Jewelry that completes and elevates your appearance

9

Jagatsundar marg, Ason-27, Kathmandu

9808291637

shreegahana_gallery

shreegahanagallery@gmail.com

Since 1991

नेपाल संबत् ११४६ न्हूँ दैं, शुभ दीपावली (स्वन्ती नखः) छठ पर्वसमेतको पावन अवसरमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, यातायात व्यवसायी, चालक, सहचालक कर्मचारी, शुभचिन्तक लगायत स्वदेश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीजनहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायुको कामना सहित उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं !!

जगदिशमान श्रेष्ठ

अध्यक्ष तथा

शंखधर

नयाँबाटो थिमि यातायात प्रा.लि. परिवार

मध्यपुर थिमि, शंखधरचौक भक्तपुर

